

Afgeluisterd

Kroonenburg

Met een evenwichtige mix van bekende en onbekende composities presenteert Jaap Kroonenburg zijn derde concert-cd, vanzelfsprekend opgenomen op z'n thuisbasis: het Garrelorgel van de Grote kerk in Maassluis. Barok en romantiek, koraalgebonden muziek en vrije werken: 't is inderdaad alsof je naar een orgelconcert luistert.

Händel is vertegenwoordigd met het bekende orgelconcert no. 5 in F. De manier waarop Kroonenburg deze muziek benadert, is duidelijk anders dan die van z'n voorganger. Feike Asma speelde zulke stukken vaak in negentiende-eeuwse arrangementen (van Best of De Lange), waarin soms passages waren toegevoegd waarvan Händel niet had durven dromen, zó pompeus. Kroonenburg gebruikt een bewerking die dicht bij het origineel blijft. Hij registreert transpa-

rant en licht; in zijn speelwijze vermengt hij regelmatig een romantisch legato voor de buitenstemmen met een luchtiger aanslag voor de middenstemmen.

Legatospel en een milde registratie zorgen ervoor dat het Praeludium in a moll van Bach tamelijk onopvallend en vrijblijvend voorbijtrekt. De bijbehorende fuga heeft wat meer profiel, maar echt boeiend wordt 't pas tegen het slot, als Kroonenburg via een fors crescendo in

een fortissimo eindigt. Warme fluitklanken met tremulant scheppen een passende ambiance voor het Benedictus van Alec Rowley, een meditatief werkje dat ook Asma regelmatig speelde. De ietwat slepende overlegato speelwijze herinnert wel aan Asma, maar had evengoed achterwege kunnen blijven: de Engelse orgelstijl vraagt niet om zo'n Hollands toucher. Niettemin: bijzonder mooi geregistreerd, dit Britse kleinood!

Felix Borowski, Engelsman van Poolse afkomst, werkzaam in de Verenigde Staten, componeerde onder meer drie orgelsonates, waarvan de eerste (opgedragen aan Alexandre Guilmant) hier is vastgelegd. Het is muziek met een onmiskenbaar Franse inslag. Hoewel het Garrelorgel natuurlijk allesbehalve Frans getint is, klinkt de muziek van Borowski hier toch heel aangenaam. In het echte piano mis je enigszins de strijkersklank, in het tutti zijn het de mixturen (en niet de tongwerken, zoals in Frankrijk) die de kleur bepalen, maar in alle mezzotimbres doet Garrels het prima! Ongetwij-

feld doet Kroonenburg veel liefhebbers van romantische koraalkunst een plezier met zijn vertolking van "Wer nur den lieben Gott lässt walten" van Otto Diebel, alweer een geliefd repertoirestuk van Feike Asma. Het Praeludium en Fuga in D van Jan-Willem Kersbergen (1857-1937) illustreert dat Kroonenburg oog heeft voor minder bekende muziek. Ook het slotstuk, de grillige Sonatine opus 74 van Karg-Elert, wordt met merkbaar enthousiasme gespeeld. Zó speelt Jaap Kroonenburg.

N.a.v. "Jaap Kroonenburg in concert", deel 3; Garrelorgel Maassluis; Garrels CD 1732 06 24; € 12.

Dick Sanderman